

© ANNE VANDENBOSCH

GUNSTIGE EVOLUTIE VOEDERPRIJZEN ZET ZICH DOOR

Tarwe, gerst en hun bijproducten zijn gevoelig goedkoper geworden sinds de berekeningen van juni laatsleden. Maïs is ook wat in prijs afgenomen, terwijl de sojaproducten hun prijs behielden. Deze prijsschommelingen zorgen ervoor dat herformuleren van de rantsoenen voor vleesvarkens en zeugen wenselijk is, waardoor de productiekost van de samengestelde veevoeders verder afneemt.

– Dirk Fremaut, Hogeschool Gent

Granen en graanbijproducten werden de afgelopen maanden gevoelig goedkoper. Met uitzondering van maïs, dat slechts 3,9% in prijs afnam, worden de meeste granen ongeveer 11 tot 18% goedkoper in vergelijking met juni laatsleden. Celstofrijke voedermiddelen, zoals bietenpulp en luzernepellets, laten eenzelfde prijs noteren of werden iets duurder. Volvette sojabonen en sojaschroot zijn niet wezenlijk in prijs veranderd, terwijl erwten en koolzaadschroot gevoelig goedkoper geworden zijn. Koolzaadschroot en voedererwten kosten vandaag respectievelijk 33 en 18% minder dan 3 maanden geleden. Deze prijsveranderingen resulteren terug in een algemene daling van de productiekosten van alle samengestelde

voeders voor varkens. Gemiddeld werden de mengvoeders voor vleesvarkens (VL1, VL2 en VL3) ongeveer 8 tot 13% goedkoper in vergelijking met juni 2013. De voedermiddelenkost voor de productie van het lactomeel en het drachtmeel nam met ongeveer 10% af in vergelijking met juni. De berekeningen in dit artikel zijn gebaseerd op de prijsnoteringen van 9 september 2013. Vergeleken met de optimalisatie in juni (zie *Management&Techniek* 12 van 21 juni) werden bij alle rantsoenen een relatief grote prijsdaling vastgesteld. De prijsdaling van tarwe en gerst en de meeste graanbijproducten varieerden tussen 6,8% (tarweglutenfeed) en 18% (tarwe). De prijzen van sojaschroot en sojabonen bleven gelijk, terwijl koolzaad-

schroot en voedererwten respectievelijk 33% en 18% goedkoper werden. Gezien de grote prijsdaling voor tarwe en gerst – in vergelijking met maïs – zijn deze granen in de meeste formules bijzonder interessant. Maïs is momenteel te duur voor de meeste varkensvoeders. Tarweglutenfeed, dat momenteel moeilijk te verkrijgen is, en kortmeel volgen de prijsverandering van de granen. De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden niet alleen een vrij grote impact op de veevoederprijzen, maar maken het herformuleren van de diverse rantsoenen deze maand noodzakelijk. Het herformuleren van de diverse samengestelde rantsoenen zorgt gemiddeld voor een daling van de productiekost met 0,1%

tot 4,1%, afhankelijk van het aandeel maïs dat door tarwe kon worden vervangen.

Vleesvarkensvoeder fase 1

Fase 1 (tabel 1 en figuur 1, VL1) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject 20 tot 45 kg. De zelfmenger stelt dit rantsoen volledig zelf samen en de gepubliceerde kostprijs heeft enkel betrekking op de voedermiddelenkost van het rantsoen. Als een zelfmenger de samenstelling van zijn veevoeder niet wijzigt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 284,80 euro/ton in vergelijking met 296,47 euro/ton in juni. Dit betekent dat de kostprijs van deze formule met ongeveer 11,7 euro/ton, of ongeveer 4%, is afgenomen. Heroptimaliseren van de formule resulteert in een verdere reductie van de productiekosten. De geoptimaliseerde prijs bedraagt 273,2 euro/ton, met andere woorden een verschil van 11,6 euro of 4,07%. De samenstelling van

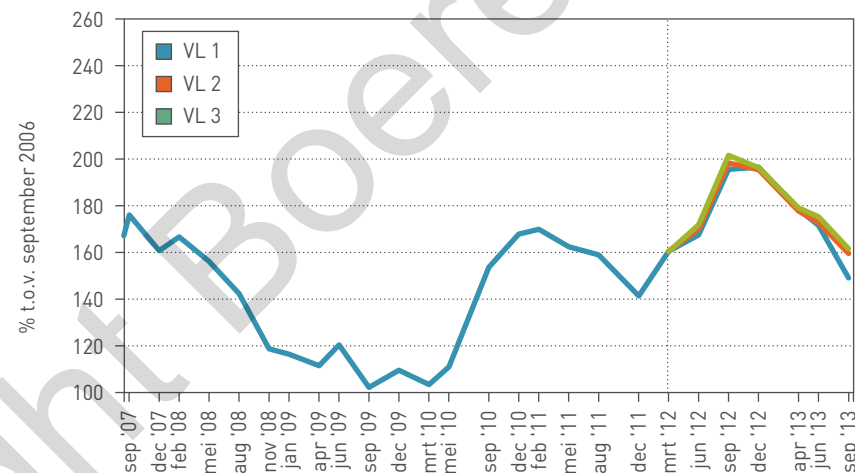
Tabel 1 Samenstelling geoptimaliseerde rantsoenen voor vleesvarkens (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	VL1	VL2	VL3
Prijs (87% DS) in euro/ton	273,21	258,61	229,27
Samenstelling (aandeel in %)			
Tarwe	35,00	30,79	35,00
Gerst	24,67	24,85	25,00
Sojaschroot Arg 49/3.5	9,13	9,32	1,61
Tarweglutenfeed	8,00	15,00	15,00
Koolzaadschroot	5,00	1,86	8,00
Maniok	0,00	0,00	0,00
Tarwekortmeel	0,00	0,00	0,84
Luzerne	0,00	0,00	0,00
Suikerbietenpulp	1,00	2,00	1,00
Erwten	7,00	10,00	7,45
Maïs	0,00	0,00	0,00
Sojabonen	5,00	0,28	0,00
Kern + aminozuren + olie	5,20	5,90	6,10
Totaal	100,00	100,00	100,00

258,6 euro/ton. Dit is een verschil van 3,40 euro of 1,30%. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. In het VL2-voeder blijft tarweglutenfeed (15%, maximum). In vergelijking met juni is het aandeel maïs volledig verdwenen uit het rantsoen en is het aandeel tarwe verder toegenomen, namelijk van 26,40% in juni tot 30,79%. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (9,32%) en erwten (10%, maximumnorm). Koolzaadschroot en volvette sojabonen werden slechts in kleine hoeveelheden opgenomen, namelijk 1,86% en 0,28%. Het totale eiwitgehalte van de fase 2-formule is terug lichtjes toegenomen met 0,17 eenheden en bedraagt momenteel 15,64% (maximum = 16%), terwijl het totale fosforgehalte 0,47% bedraagt (eveneens het maximaal toegelaten gehalte). De inkomprijs van maïs en tarwekortmeel bedragen respectievelijk 193,9 euro en 105,9 euro per ton. Als de

Schommelingen op de grondstoffenmarkt maken herformuleren deze maand noodzakelijk.

dit voeder, weergegeven in tabel 1, toont dat tarwe weer een belangrijk voedermiddel geworden is. Het aandeel tarwe in deze formule neemt toe van 10% in juni tot het maximumaandeel van 35%. Het gerstaandeel daalde iets, namelijk van 30% (maximum) in juni laatstleden tot 24,67%. Maïs werd niet langer opgenomen in deze formule. Tarweglutenfeed blijft eveneens maximaal (8%) opgenomen. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (9,13% versus 13,57% in juni) en volvette sojabonen (5,00%, minimumeis). Koolzaadschroot en voedererwten worden terug maximaal opgenomen, namelijk met 5% en 7%. Beide voedermiddelen kwamen in juni niet voor in de VL1-formule. Door de gemiddelde kostprijsdaling van de eiwitrijke voedermiddelen is het totale eiwitgehalte van de fase 1-formule iets toegenomen in vergelijking met juni (17,05% in vergelijking met 16%). Wanneer we naar de inkomrijzen kijken, dan blijkt dat de inkomprijs van maïs 219,9 euro per ton bedraagt. Wanneer de huidige prijs van 228 euro daalt tot 219,9 euro, dan zal er bijna 2% maïs opgenomen worden in de formule. Tarwekortmeel heeft momenteel een inkomprijs van 110 euro per ton in

Figuur 2 Prijsvoluatie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds september 2006 (= 100%)

vergelijking met een marktprijs van 167 euro/ton. Bij een prijsdaling van het tarwekortmeel tot 110 euro per ton zou 2,45% tarwekortmeel opgenomen worden in bovenstaande formule. De inkomprijs van sorghum, een graan dat in deze berekeningen als testvoedermiddel beschouwd wordt, bedraagt momenteel 205,10 euro per ton.

Vleesvarkensvoeder fase 2

Fase 2 (tabel 1 en figuur 1, VL2) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject 45 tot 75 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 262,00 euro/ton in vergelijking met 280,10 euro/ton (-16,4%) in juni. Na heroptimalisatie kost de VL2-formule

kostprijs van de beide voedermiddelen zouden dalen van de huidige marktwaarde van respectievelijk 228 euro en 167 euro per ton naar 193,9 en 105,9 euro per ton, dan zouden 0,21% maïs en 0,46% tarwekortmeel in de formule worden opgenomen. De inkomprijs van sorghum (testgrondstof) bedraagt 176,2 euro/ton. De inkomrijzen van de andere voedermiddelen liggen vrij ver van de huidige marktwaarde.

Vleesvarkensvoeder fase 3

Fase 3 (tabel 1 en figuur 1, VL3) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject van 75 tot 120 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 234,77 euro/ton in vergelijking

met 263,85 euro/ton (-11%) in juni. Na heroptimalisatie kost de VL3-formule 229,27 euro/ton, een verschil van 5,50 euro of 2,40%. De samenstelling van dit voeder, weergegeven in tabel 1, toont eveneens dat tarwe ook hier zeer interessant wordt (35,00%, maximaal toegelaten). Het aandeel gerst blijft maximaal aanwezig in de formule (25%) en het aandeel maïs verdween volledig uit de formule. Overeenstemmend met het voeder van fase 2 wordt tarweglutenfeed ook hier maximaal opgenomen (15%). Het eiwit in dit rantsoen wordt aangebracht via sojaschroot (8,00%, maximum) en voedererwten (7,45%). Het totale eiwitgehalte van de fase 3-formule bedraagt 13,90% in vergelijking met 13,74% in juni, terwijl het totale fosforgehalte

Tabel 2 Samenstelling geoptimaliseerde zeugenrantsoenen (betreft grondstoffenkostprijs, productiecost is niet inbegrepen)

	Lactovoer	Drachtvoer
Prijs (87% DS) in euro/ton	257,98	232,8
Samenstelling (aandeel in %)		
Tarwe	12,03	28,46
Gerst	23,48	10,48
Sojaschroot ARG 49/3.5	0,00	0,00
Tarweglutenfeed	13,00	15,00
Koolzaadschroot	7,00	7,69
Maniok	0,00	0,00
Tarwekortmeel	5,00	9,80
Luzerne	0,23	1,00
Suikerbietpulp	3,00	11,27
Erwten	10,00	10,00
Mais	10,00	0,00
Sojabonen	10,91	0,48
Kern + aminozuren	5,35	5,82
Totaal	100,00	100,00

0,45% bedraagt. Tegenover de maximale grondstoffenkostprijs van de veevoerders in september 2007 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 15,3% goedkoper te zijn (figuur 1). De inkomprijs van maïs bedraagt voor deze formule 199,9 euro/ton (marktwaarde van maïs bedraagt 228 euro/ton), het inkomgehalte is dan 1,74%. Volvette sojabonen hebben bij deze berekening een inkomprijs van 521,4 euro en een inkomgehalte van 2,5% (marktwaarde 530 euro). Voor luzernepellets bedraagt de inkomprijs 192,70 euro per ton met een inkomgehalte van 0,77%. Voor de testgrondstof sorghum bedraagt de inkomprijs 185,90 euro en is het inkomgehalte 2,02%.

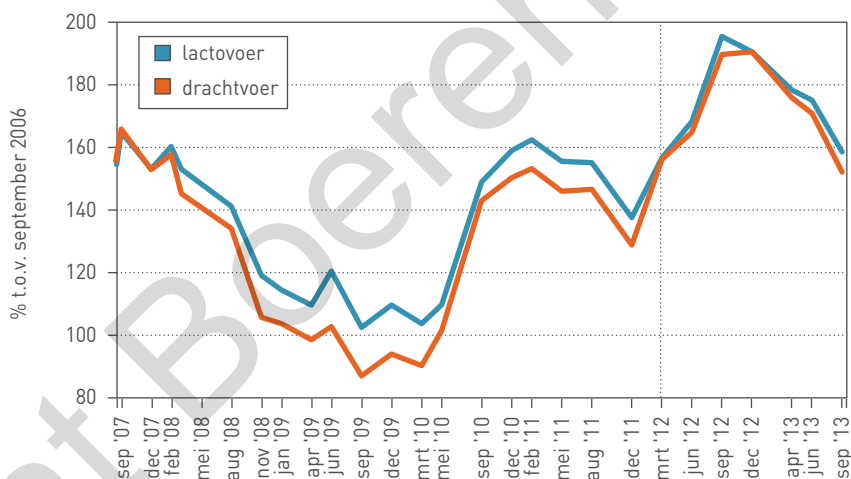
Zeugenvoeders

Tabel 2 geeft de geoptimaliseerde samenstelling van een klassiek dracht- en lactovoeder weer. De grondstoffenkostprijs om de zeugenvoeders samen te stellen, ligt momenteel op 132,80 euro/ton voor het dracht- en 257,98 euro/ton voor het lactomeel. Indien we ons baseren op de formule van juni, dan mogen we stellen dat, na heroptimalisatie, de zeugenvoeders weer in prijs afnamen, namelijk een kostenreductie van ongeveer 28,70 euro/ton voor het drachtvoeder en 27,05 euro/ton voor het lactovoeder. De prijsevolutie van de zeugenvoeders wordt weergegeven in figuur 2. Het lactomeel is voor het eerst weer goedkoper dan in september 2007 (recordprijzen), namelijk 4,66%. Het drachtmeel is sindsdien bijna 14% goedkoper geworden.

per ton met een inkompercentage van 2,50%. In het lactomeel wordt tarweglutenfeed voor 13% (maximum) opgenomen, en voor 15% (eveneens maximum) in het drachtmeel. Suikerbietpulp is iets minder aantrekkelijk door de relatieve hoge kostprijs. Suikerbietpulp wordt respectievelijk voor 3,00% (min) en 11,27% opgenomen in het lacto- en drachtmeel.

Prijswijzigingen

De wijzigingen in de prijsnoteringen van de veevoedermiddelen op de grondstoffenmarkt zorgden voor een verdere prijsdaling van de diverse varkensvoerders. Herformuleren van de rantsoenen had deze maand een redelijke grote invloed op de kostprijs. De reductie van de voedermiddelenkostprijs in de verschillende rantsoenen voor vleesvarkens en zeugen

Figuur 2 Prijsevolutie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds september 2006 (= 100%)

Het eiwit in het lactomeel wordt vooral gehaald uit erwten en koolzaadschroot en een vrij groot deel uit volvette sojabonen (10,91%), terwijl voor het drachtmeel eveneens terug erwten als eiwitaanbrenger gebruikt worden (10,00%, maximum). Het aandeel tarwe neemt toe van 10% tot 12,03% in het lactovoeder, terwijl tarwe voor 28,46% opgenomen wordt in het drachtmeel. Sojaschroot wordt niet opgenomen in zowel het dracht- als het lactomeel. Mais is veel minder aantrekkelijk als energieleverancier en wordt slechts voor 10% opgenomen in het lactovoeder. In het drachtvoeder wordt geen maïs meer opgenomen. De inkomprijs voor maïs bedraagt voor het drachtmeel 187,44 euro/ton met een inkompercentage van 20,63% en 423,34 euro/ton voor sojaschroot met een inkompercentage van 0,41%. Voor lactomeel heeft sojaschroot een inkomprijs van 429,5 euro

varieerde van 21,4 euro per ton (VL2) tot 34,53 euro per ton (VL3). De grondstoffenprijs voor het volledige mengvoeder daalde met gemiddeld 7,6% tot 13,1% voor de verschillende vleesvarkensrantsoenen. Voor het lactovoeder bedroeg de prijsdaling 9,5% terwijl het drachtvoeder 11% goedkoper werd. Het herformuleren van de verschillende rantsoenen resulteerde deze maand in een kostenreductie van ongeveer 0,10% (lacto) tot 4,10% (VL1). ■

Dit is het 27ste artikel in de reeks 'Varkensvoerders produceren tegen minimale kostprijs'. Het vorige artikel verscheen in *Management&Techniek* 12 van 21 juni. De teksten zijn ook gebundeld op het afgesloten ledengedeelte van de Boerenbond-website, via www.boerenbond.be/grondstoffen.